

N:o 618.

Laki**kansanedustajan oikeudesta eläkkeeseen.**

Annettu Helsingissä 20 päivänä elokuuta 1948.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Kansanedustajalla, joka kolmekymmentä ikävuotta täytettyään on yhtäjaksoisesti tai eri aikoina ollut edustajana kymmenen tämän lain mukaisesti laskettua eläkevuotta, on oikeus saada valtion varoista eläkettä sen mukaan, kuin jäljempänä säädetään.

Eläkevuosiksi luetaan jokaiselta vaalikaudelta, joksi edustaja on valittu, edustajanvaalien toimittamiskuukauden 1 päivän ja lähinnä seuraavien vaalien toimittamiskuukauden 1 päivän välinen aika. Jos varamies kutsutaan edustajaksi, hänen oikeutensa lukea hyväkseen eläkevuosia alkaa siitä, jolloin hän ryhtyi tointaan hoitamaan. Edustajan toimen lakatessa kesken vaalikautta lakkaa myös eläkeajan hyväksi lukeminen.

Eläkevuodet lasketaan täysin kuukausin.

2 §.

Oikeus eläkkeen saamiseen alkaa, kun eläkkeeseen oikeutettu täyttää kuusikymmentä ikävuotta taikka, jos hän silloin on edustajana, kun hänen edustajantönsä päättyy.

Mikäli eläkkeeseen oikeutettu 1 momentissa tarkoitettuna ajankohtana on vaali-oikeutta vailla muusta syystä kuin holhouksen alaiseksi asettamisen takia taikka rangaistuslaitoksessa kärsimässä välittömästi tuomittua vapausrangaistusta tahi vieraan vallan palveluksessa tai ulkomailla, missä hänen oleskelunsa on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään kolme vuotta, hänellä ei kuitenkaan ole oikeutta eläkkeen saamiseen, ennen kuin hän on jälleen saanut vaali-oikeuden, vapautunut rangaistuslaitok-

sesta, luopunut vieraan vallan palveluksesta tai palannut maahan.

Erityisten syiden perusteella voidaan eläkkeeseen oikeutetulle sen estämättä, mitä edellä on sanottu, myöntää oikeus eläkkeen saamiseen, ennen kuin hän on luopunut vieraan vallan palveluksesta tai palannut ulkomailta maahan, jos muut tässä laissa säädetty edellytykset ovat olemassa.

3 §.

Täysi eläke vastaa kahdeksanteentoista palkkausluokkaan kuuluvan peruspalkkaisen valtion viran tai toimen haltijalle tulevaa täyttä eläkettä siihen ehkä maksettavine lisäyksineen. Tämä eläke annetaan edustajana toimineelle, jolla on kaksikymmentä tai useampia eläkevuosia. Kymmenen eläkevuotta oikeuttaa kymmeneen kahdenteenkymmenenteen osaan täyden eläkkeen määrästä ja jokainen niitä seuraava täysi eläkevuosi lisäksi yhteen kahdenteenkymmenenteen osaan siitä, kunnes täysi eläkemäärä saavutetaan.

4 §.

Jos edustaja on julistettu edustajantönsä menettäneeksi, hän menettää myös oikeutensa siihen mennessä olevien eläkevuosiensa hyväkseen lukemiseen taikka, jos hänelle edustajantönsä perusteella on tämän lain nojalla aikaisemmin myönnetty eläke, oikeutensa siihen.

5 §.

Tämän lain mukaan annettavat eläkkeet myöntää hakemuksesta eduskunnan kansliatoimikunta.

Joka katsoo, että kansliatoimikunta on kieltänyt häneltä sellaisen eläkkeen, mihin hänellä laillisesti on oikeus, saa hakea kansliatoimikunnan päätökseen muutosta korkeimmassa hallinto-oikeudessa kolmenkymmenen päivän kuluessa tiedon siitä saatuaan.

6 §.

Eläke maksetaan sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta, jolloin oikeus eläkkeen saamiseen syntyi, mikäli kansliatoimikunnalle osoitettu hakemus on eduskunnan kansliaan annettu kuuden kuukauden kuluessa oikeuden syntymisestä. Jos hakemus tehdään myöhemmin, eläke maksetaan hakemuksen antamispäivää lähinnä seuraavan kuukauden alusta.

7 §.

Jos eläkkeensaaja ryhtyy vieraan vallan palvelukseen tai eläkkeen myöntämisen jälkeen yhtäjaksoisesti on ollut ulkomailla kolme vuotta, hän menettää oikeutensa eläkkeeseen.

Kansliatoimikunta voi kuitenkin eläkkeensaajan hakemuksesta päättää, ettei eläkettä menetä 1 momentissa mainitusta syystä, taikka, jos oikeus ennen hakemuksen tekemistä jo on menetetty, palauttaa sen aikaisintaan hakemuksen antamispäivästä.

8 §.

Eläkkeensaajalla ei ole oikeutta saada eläkettä siltä ajalta, jona hän

1) eläkkeen myöntämisen jälkeen uudelleen edustajaksi valittuna saa edustajanpalkkiota;

2) muusta syystä kuin holhouksen alaiseksi asettamisen takia on vaalioikeutta vailla; tai

3) rangaistuslaitoksessa kärsii välittömästi tuomittua vapausrangaistusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua keskeytyksen päätyttyä eläke maksetaan sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta, jona eläkkeensaaja esittää valtiokonttorille selvityksen siitä, että hänellä jälleen on oikeus saada eläke.

9 §.

Eläke maksetaan valtiokonttorin toimesta kuukausittain sen kuukauden loppuun saakka, jonka aikana eläkkeensaaja on kuollut. Sitä varten kansliatoimikunnan on toimitettava valtiokonttorille samanlainen selvitys, kuin valtion viran tai toimen

haltijoille myönnettyjen eläkkeiden osalta on säädetty. Eläkkeensaaja on myös velvollinen esittämään valtiokonttorille sen vaatiman selvityksen.

Oikeus eläke-erään raukeaa, jollei erää ole nostettu kolmen vuoden kuluessa sen erääntymispäivästä.

Edellä 7 ja 8 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa älköön eläkkeensaajalta vaadittako hänen etukäteen ehkä nostamaansa eläkettä takaisin siltä kuukaudelta, jonka aikana eläkeoikeus menetettiin tai oikeus sen saamiseen lakkasi.

10 §.

Tässä laissa säädetty eläke maksetaan eläkkeensaajalle siitä riippumatta, saako hän samanaikaisesti palkkausta valtiolta tai muuta palkkaa.

Jos edustajana toiminut saa muuta eläkettä valtion varoista, vähennetään tämän lain mukaan maksettavasta eläkkeestä puolet, kuitenkin enintään puolet edellä tarkoitettusta muusta eläkkeestä siihen ehkä maksettavine lisäyksineen. Jos eläkkeiden yhteinen määrä on suurempi kuin ylin valtion peruspalkkaisen viran tai toimen haltijalle maksettava eläke lisäyksineen, vähennettäköön tämän lain mukaan maksettavaa eläkettä vielä sillä määrällä, joka ylittää mainitun ylimmän eläkkeen.

11 §.

Milloin erityisiä syitä on, kansliatoimikunta voi hakemuksesta myöntää ylimääräisen eläkkeen sellaiselle edustajana toimineelle, jota tämä laki ei koske.

Edustajana toimineen leskelle ja orvoiksi jääneille lapsille voidaan niin ikään, jos olosuhteet ovat säällittävät, myöntää valtion varoista ylimääräinen eläke.

Ylimääräisten eläkkeiden osalta on soveltuvin kohdin noudatettava, mitä valtion ylimääräisistä eläkkeistä on voimassa.

12 §.

Valtiokonttorin on varottava, että tässä laissa säädettyä eläkettä ei makseta, jos eläkeoikeus on menetetty tai oikeus eläkkeen saamiseen lakannut, ja että eläkettä ei suoriteta 10 §:n vastaisesti.

Valvontaa varten kansliatoimikunnan on ilmoitettava valtiokonttorille tiedossaan olevista, asiaan vaikuttavista seikoista. Niin ikään on rekisteri- ja muiden viranomais-

ten, jotka valtion viran tai toimen haltijain eläkkeitä koskevien säännösten mukaan ovat velvollisia tekemään ilmoituksia valtiokonttorille, tehtävä valtiokonttorille myös tässä laissa tarkoitettua valvontaa varten tarpeelliset ilmoitukset.

Valtiokonttorilla on oikeus maksutta saada rekisteri- ja muilta viranomaisilta ne selvitykset, jotka ovat tarpeen eläkkeen asianmukaista suorittamista varten.

13 §.

Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa asetuksella.

Helsingissä 20 päivänä elokuuta 1948.

Tasavallan Presidentti

J. K. PAASIKIVI.

Oikeusministeri *Tauno Suontausta.*

N:o 619.

Laki

valtiopäiväjärjestyksen 16 §:n muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 20 päivänä elokuuta 1948.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, lisätään valtiopäiväjärjestyksen 16 §:ään uusi, näin kuuluva 4 momentti:

16 §.

Edustajan oikeudesta eläkkeeseen säädetään lailla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1948.

Helsingissä 20 päivänä elokuuta 1948.

Tasavallan Presidentti

J. K. PAASIKIVI.

Oikeusministeri *Tauno Suontausta.*